

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
з акредитаційної експертизи
підготовки фахівців освітнього рівня магістр
за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність» у галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
у Подільському державному аграрно-технічному університеті

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978, «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» у галузі знань 07 «Управління та адміністрування» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Подільському державному аграрно-технічному університеті та наказу Міністерства освіти і науки України від 09 листопада 2018 р. № 1755-л утворити експертну комісію у складі:

<u>Голова експертної комісії:</u>	Гринчуцький Валерій Іванович, завідувач кафедри економіки підприємств і корпорацій Тернопільського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор
<u>Член експертної комісії:</u>	Ткачук Василь Іванович, завідувач кафедри економіки і підприємництва Житомирського національного агроекологічного університету, доктор економічних наук, професор

Безпосередньо в навчальному закладі у період з 14.11.2018 р. по 16.11.2018 р. розглянула подану Подільським державним аграрно-технічним університетом акредитаційну справу та провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності щодо підготовки цього навчального закладу державним вимогам щодо підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» зі спеціальності «076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Під час проведення акредитаційної експертизи комісія перевірила достовірність інформації, подану органу ліцензування разом з заявою, а також фактичний стан кадрового, навчально-методичного, матеріально-

Голова комісії:

 о.е.н., професор Гринчуцький В.І.

технічного, інформаційного забезпечення Подільського державного аграрно-технічного університету та її відповідності вимогам чинного законодавства.

За результатами перевірки комісія встановила:

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОДІЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНО-ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ І СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Подільський державний аграрно-технічний університет – заклад вищої освіти четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації у різних галузях науки, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром у сфері своєї діяльності та має відповідний рівень кадрового й матеріального забезпечення.

Подільський державний аграрно-технічний університет створений розпорядженням Кабінету Міністрів України за № 472 від 13 липня 2004 року на базі Подільської державної аграрно-технічної академії. Університет є вищим навчальним закладом державної форми власності, підпорядкованим Міністерству у освіти і науки України.

Подільський державний аграрно-технічний університет IV рівня акредитації – один з провідних навчальних закладів України, який готує висококваліфікованих фахівців для агропромислового комплексу та інших галузей, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження.

Історія Подільського державного аграрно-технічного університету починається із факультету, створеного при Кам'янець-Подільському українському університеті, під керівництвом та з ініціативи ректора, одночасно і Міністра Народної Освіти України, професора Івана Огієнка.

Закон про відкриття сільськогосподарського факультету Уряд Української Народної Республіки, який у 1919 році перебував у м. Кам'янець-Подільському, видав 1 квітня 1919 року, а Директорія затвердила його 9 квітня цього ж року. Кам'янець-Подільський став шостим містом в Україні, де почали готувати спеціалістів з вищою аграрною освітою.

Урочисте відкриття факультету відбулося 22-го жовтня 1919 року, в день відзначення річниці університету розпочали заняття 235 студентів – майбутніх агрономів молодшої держави України. У 1921 році проходить його реорганізація в сільськогосподарський інститут. Розпочали роботу 11 кафедр, сільськогосподарський музей та бібліотека, ботанічний сад, метеостанція, зразковий город – дослідне поле, зразкова навчальна молочна ферма та вівчарня, навчальна пасіка на 50 бджолосімей. Першим ректором було обрано професора Полонського Олексія Миколайовича.

У 1930 році центральною владою, Кам'янець-Подільський сільськогосподарський інститут було розділено на два вищих навчальних заклади: Інститут технічних культур та Зоотехнічний інститут. Інститут технічних культур готував лише агрономів та проіснував у Кам'янці-

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Подільському до 1933 року. У 1933 році його тимчасово було приєднано до Житомирського сільськогосподарського інституту. Зоотехнічний (птахівничий) інститут здійснював підготовку зоотехніків і перебував у Кам'янець-Подільському до березня 1935 року. Потім студентів, за їх бажанням, перевели до міста Херсон.

Перед війною усі ВНЗ в Кам'янець-Подільському були закриті в зв'язку із близькістю західного кордону, а обласний центр Подільської області переведено до Проскурова – сьогодні Хмельницький.

За пропозицією Міністерства вищої освіти України 26 жовтня 1954 року, Рада Міністрів бувшого Союзу видала розпорядження про продовження діяльності Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту. Заняття студентів в інституті відновилися у лютому 1955 року.

Інститут стає провідним регіональним вузом, наші випускники працюють в господарствах та держаних установах Хмельницької, Вінницької, Тернопільської, Чернівецької, Івано-Франківської областей. Багато з них трудяться в інших регіонах України, а також Росії, Білорусі, Молдови і Казахстані.

У 1995 році інституту надано статус академії, а в 2004 році статус Подільського державного аграрно-технічного університету.

Університет підпорядкований Міністерству освіти і науки України.

Сьогодні університет готує фахівців для аграрної галузі за 18 спеціальностями ступеня «бакалавр» та за 16 спеціальностями – за освітнім ступенем «магістр», а також свої науково-педагогічні кадри через аспірантуру – 5 спеціальностей і докторантуру – 2 спеціальності. Функціонують 2 спеціалізовані вчені ради із захисту кандидатських та докторських дисертацій.

За останні роки відкрито нові науково-проблемні лабораторії: генетики та селекції сої, насінництва польових культур, моніторингу ґрунтів та оцінки якості продукції рослинництва, електротехнічну лабораторію, а також інститут круп'яних культур ім. О.С. Алексєєвої. Все міцнішими стають міжнародні зв'язки, тільки в минулому навчальному році 18 викладачів і 365 студентів проходили стажування за кордоном (в Польщі, США, Англії, Швеції, Швейцарії, Німеччині, Австрії). Університет плідно співпрацює з Краківським та Варшавським аграрним університетом та Люблінською аграрно-технічною академією, Луїзіанським Університетом (США) з питань дорадництва, вдосконалення навчального процесу та наукової роботи. Наукові праці співробітників в галузі імунології, відтворення тварин та розвитку ембріонів, селекції гречки і сої неодноразово представлялися на міжнародних виставках, конгресах та симпозіумах в США, Канаді, Японії, Італії, Польщі та інших країн. Щорічно видається фаховий науковий збірник праць викладачів і науковців університету.

За роки існування з університету вийшла значна кількість відомих вчених: академік НАНУ, Герой Соціалістичної Праці Квасніцький О.В., академік УААН Роїк М.В. – директор інституту цукрових буряків,

Голова комісії:

 е.н., професор Гринчуцький В.І.

Дзюбецький В.Б. – академік УААН, заступник директора з наукової роботи інституту зернового господарства України, Бобер А.Ф. – член-кореспондент УААН, зав. відділом селекції кормових культур інституту землеробства, відомий вчений-селекціонер з круп'яних культур професор Тараненко Л.К. – інститут землеробства УААН, Малік М.Й. і Коломійчук В.С. – доктори економічних наук, професори, члени-кореспонденти УААН, а також провідний агрохімік – професор Слободян С.М. – Кіровоградський національний технічний університет. Тривалий час в університеті працювали: член-кореспондент УААН, професор, відомий вчений в галузі насінництва та насіннєзнавства Макрушин М.М., професор Іжик М.К., а також член-кореспондент УААН, доктор біологічних наук, професор, відомий в науковому світі імунолог Яблонський В.А., який 20 років працював проректором з наукової роботи, депутат Верховної Ради попередніх скликань, сьогодні професор НУБіПу. З стін університету в різні роки вийшли знані ректори вищих навчальних аграрних закладів освіти України, професор Кочетков В.С. – Луганський національний аграрний університет, професор Здоровцов О.І. – Уманський державний аграрний університет, а також професор Крижачківський М.Л. – Таврійський державний агротехнологічний університет.

Наукову славу університету в різні роки принесли (нині покійні) професори Сербін С.С., Усик Г.Є., Перепечко М.П., Ступаков В.П., Задерій І.І., Гриценко І.Н., Степанов Д.Г., Цехмістренко Г.М., Матусевич В.Ф., Блажевський В.К., Ройченко Г.І., Оліневич В.О., Якименко А.С., Алексеева О.С., ними були створені наукові школи з питань технологій, селекції та насінництва, системи удобрення і обробітку сільськогосподарських культур, овочівництва відкритого та закритого ґрунту, лікарських рослин та рекультивації земель, використання мінералів і мікроживлення, профілактики та лікування тварин, кормовиробництва, садівництва та меліорації.

Відомими в Україні і за її межами випускниками довоєнної пори були:

1. Олексій Володимирович Квасницький – Герой Соціалістичної Праці, лауреат Державної премії України ім. Т.Г. Шевченка, Заслужений діяч науки і техніки УРСР, академік АН УРСР, колишній директор інституту свинарства (м. Полтава).

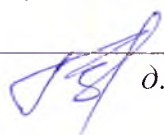
2. Михайло Миколайович Шевченко – випускник 1928 року, працював заступником міністра сільського господарства Радянського Союзу.

3. Микола Григорович Благун – випускник 1933 року, працював заступником Голови Ради Міністрів УРСР.

4. Вадим Степанович Лехнович – випускник 1926 року агрономічного факультету, професор, науковий співробітник Всесоюзного науково-дослідного інституту рослинництва, який в блокадному Ленінграді взяв активну участь у збереженні колекції світового генофонду сортів картоплі.

5. Микола Дмитрович Тарнавський – випускник 1931 року агрономічного факультету, відомий у світі генетик, професор Зоологічного

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

НДІ, наш земляк з с. Мукша Кам'янець-Подільського району. Першовідкривач мутагенної дії ДНК клітини.

6. Василь Андрійович Бегма – випускник агрономічного факультету, Герой Радянського Союзу, генерал-майор, один з керівників партизанського руху України в роки Великої Вітчизняної війни.

7. Леонтій Антонович Дунець – випускник зоотехнічного факультету, понад п'ять років з 1980 року працював першим заступником міністра сільського господарства і продовольства України.

Нашими випускниками є також славні і відомі виробничники – це: Герої Соціалістичної Праці: Мазур Марія Миколаївна, Щепановський Адам Михайлович, Скринчук Леонід Юрійович, Герой України – Іващук Петро Володимирович.

Понад п'ять років з 1980 року першим заступником міністра сільського господарства і продовольства України працював Леонтій Антонович Дунець – випускник зоотехнічного факультету.

Серед випускників-виробничників 39 випускників є заслуженими працівниками сільського господарства та інших галузей України, 8 – Героїв Соціалістичної праці, з яких двоє удостоєні цього високого звання двічі – це Ткачук Григорій Іванович та Долинюк Євгенія Олексіївна.

В даний час в університеті, продовжуючи славні традиції попередніх поколінь відомих вчених, функціонують наукові школи професорів Іванишина В.В., Алексеєвої О.С., Бахмата М.І., Бендери І.М., Місюка М.В., Волошук К.Б., Доманчука Д.П., Самокиша М.І., Шевчук В.К., Ковтуника І.М., Лотоцького І.І., Водяника І.І., Овчарука В.І., Цвігуна А.Т., Чикуркової А.Д., Якименка А.С. та інших.

Факультет агротехнологій і природокористування – один із найстаріших і провідних підрозділів університету, який здійснює підготовку фахівців з 1919 року.

Колектив факультету проводить значну навчальну, методичну, наукову і виховну роботу, готуючи вчених агрономів, агрономів-плодоовочівників, екологів, землевпорядників і фахівців з лісового та садово-паркового господарства. Очолює факультет кандидат сільськогосподарських наук, Гаврилюк В.Б.

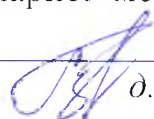
Факультет технології виробництва і переробки продукції тваринництва – заснований у 1921 році, після війни відновив навчання в лютому 1955 року, на базі студентів зоотехнічних факультетів Дніпропетровського, Житомирського та Полтавського сільськогосподарських інститутів.

Співробітники факультету удосконалюють ефективність різних технологій виробництва і переробки продуктів тваринництва, генетики і селекційної роботи, заготівлі, переробки і зберігання кормів.

За період роботи факультету підготовлено більше 9 тисяч висококваліфікованих зоотехніків і технологів. Багато з них очолюють провідні господарства, працюють на відповідальних керівних посадах.

Факультет ветеринарної медицини – засновано в 1983 році. За час

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

існування на факультеті підготовлено понад 2000 висококваліфікованих лікарів ветеринарної медицини, які працюють у різних областях України. За останні 5 років підготовлено 3 доктори наук.

До послуг студентів факультету ветеринарної медицини та технології у тваринництві (створений в 2016 році) функціонує окремий комплекс навчальних корпусів і ветеринарної клініки, в яких сформовано і обладнано сучасні лабораторії, а також створений анатомічний музей.

В 2016 році два факультети: технології виробництва і переробки продукції тваринництва та ветеринарний були об'єднані в факультет ветеринарної медицини та технологій у тваринництві.

Інженерно-технічний факультет створений у 1966 році з метою підготовки інженерів-механіків сільськогосподарського виробництва. У процесі навчання за шістьма спеціальностями студенти не тільки оволодівають необхідними інженерними знаннями, але й мають можливість здобувати робітничі професії тракториста-машиніста, комбайнера, водія, зварювальника. Крім інженерів-механіків ведеться підготовка інженерів-електриків, інженерів-педагогів, інженерів-технологів та інженерів автомобільного транспорту.

Економічний факультет створений у 1972 році. Спочатку при агрономічному факультеті було відкрито економічне відділення і здійснено набір на 1 курс лише однієї групи економістів-організаторів і групи студентів з бухгалтерського обліку загальною чисельністю 50 чоловік. Сьогодні в цьому факультеті навчається біля 700 студентів. У 1974 році на базі цього відділення було створено економічний факультет, в якому плідно працює магістратура, аспірантура і докторантура, які забезпечують поповнення викладацьких кадрів. Щороку тут захищається 5-8 кандидатських дисертацій. За останні 5 років підготовлено 7 докторів наук. Здійснюється підготовка фахівців за 6 спеціальностями – облік і оподаткування; менеджмент; економіка; фінанси; банківська справа та страхування; публічне управління та адміністрування; підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

Таким чином на сьогоднішній день до складу університету входять: 4 факультети; навчально-науковий інститут підвищення кваліфікації та перепідготовки; науково-дослідний інститут круп'яних культур ім. О.С. Алексєєвої; 7 коледжів і технікумів в Хмельницькій, Чернівецькій, Тернопільській і Івано-Франківській областях, навчально-наукова лабораторія «Ботанічний сад», науково-виробничий центр «Поділля», ветеринарна клініка, студентська навчальна ферма, лабораторія «Навчально-науковий сад», обласний центр сільськогосподарського дорадництва фермерів, п'ять проблемних науково-дослідних лабораторій, 28 кафедр, навчально-наукова бібліотека на 635 382 примірники наукової, навчальної та спеціальної літератури.

Загальна кількість студентів денної та заочної форм навчання складає 3478 студентів.

Постійно удосконалюється комп'ютеризація навчального процесу:

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

встановлені комп'ютерні класи – 28 шт., персональних ЕОМ – 524 шт., інтернет-центрів – 4 шт., 4 комп'ютерних класи розміщені в гуртожитках, повністю забезпечено комп'ютерами бухгалтерію, бібліотеку та читальні зали.

Загальна кількість навчальних корпусів, що займає університет – 14. Гуртожитків для студентів і аспірантів – 3, в них 1872 місця, спортивних залів – 4, стадіонів – 1, спортивних майданчиків – 3, студентський профілакторій – 1, база відпочинку «Карпати» – 1, лікувальних закладів – 2. В університеті функціонують 6 колективів народної творчості, які носять почесне звання «Народний».

В штаті університету працює 293 науково-педагогічних працівники; з них 181 кандидатів наук, доценти і 18 докторів наук, професори, що складає 68% від загальної кількості науково-педагогічних працівників.

У навчальний процес розроблена і впроваджена структура багатоступеневої освіти за системою - профорієнтаційна робота, до вузівська освіта молоді, університетська освіта (молодший спеціаліст, бакалавр, магістр).

В цілому науково-дослідна робота в університеті проводиться на 28 кафедрах у 29 наукових школах, 18 науково-дослідних і науково-навчальних лабораторіях, а також 61 наукових гуртках і проблемних групах, що створені при всіх кафедрах.

Крім того наукова робота в університеті спрямована на виконання фундаментальних і прикладних науково-дослідних робіт у вигляді держбюджетного замовлення, які укладаються щорічно з Міністерством аграрної політики, Міністерством освіти і науки України, Національною академією аграрних наук.

За останні роки науковою діяльністю в університеті були охоплені 293 науковці, із них 18 доктори наук, професори які виконують 12 науково-дослідних тем. Також активну участь в науково-дослідній роботі беруть всі студенти магістратури і близько 58% студентів денної і заочної форм навчання.

Результати досліджень науковців університету знаходять своє впровадження у виробництво в базових господарствах нашого регіону – СВК «Летава», Чемеровецького району, ТОВ НВА «Перлина Поділля», НПП «Подільські Товтри», Спільне Українсько-Німецьке підприємство «Агро-Поділля» смт. Нова Ушиця, ТОВ «Агросолюшнс» Кам'янець-Подільського району, СТЗОВ «Гарант», с. Оринин Кам'янець-Подільського району, ТОВ «Оболонь-Агро» Чемеровецького району, СТОВ «Козацька долина», с. Вихрівка Дунаєвецького району, СТОВ ім. Б. Хмельницького Дунаєвецького району, Агрофірма «Козацька Долина», Дунаєвецького району, ПАП «Нічлава», с. Колиндяни Чортківського району (Тернопільська область) та інших.

Професорсько-викладацький склад бере активну участь у конкурентній боротьбі за отримання грантів, держбюджетних тем, в Міністерстві освіти і

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

науки України, Мінагрополітики України, а також участь в конкурсах проектів фундаментальних досліджень для вищих навчальних закладів України.

Науково-дослідним інститутом круп'яних культур ім. О.С. Алексєєвої виведено 46 сортів гречки, з яких 6 знаходяться в реєстрі сортів України: Роксолана, Рубра, Степова, Єлена, Кара-Даг, Вікторія. Створений єдиний в Україні світовий генофонд гречки, що налічує понад тисячу зразків та має статус «Національного надбання України». В університеті виведені три сорти сої: Подільська 1, Подільська 416, Подолянка та сорт топінамбуру – Подільський 1.

У 2016-2017 роках науково-педагогічні працівники ПДАТУ отримали 48 охоронних документів на винахід/корисну модель і свідоцтва про реєстрацію авторського права, з них: 20 – факультет агротехнологій і природокористування, 24 – інженерно-технічний факультет, 5 – факультет ветеринарної медицини і технології у тваринництві. Відрадно відмітити, що результати наукових досліджень університету оприлюднено в монографіях, навчальних посібниках і підручниках, наукових статтях. Протягом 2017 року науковцями університету підготовлено 19 монографій, 64 підручники і навчальні посібники, опубліковано 662 наукових статті, з яких 62 – у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science та аналогічного рівня.

Юридичними підставами для здійснення освітньої діяльності Подільського державного аграрно-технічного університету є:

- ліцензія (серія АЕ № 636463) Міністерства освіти і науки України на надання освітніх послуг;
- сертифікат про акредитацію (серія РД-IV № 326510), Міністерства освіти і науки України та державної акредитаційної комісії України. Подільський державний аграрно-технічний університет акредитований за статусом вищого закладу освіти IV (четвертого) рівня. Університет видає студентам-випускникам диплом бакалавра, магістра про вищу освіту державного зразка.

Результати досліджень науковців університету знаходять своє впровадження у виробництво в базових господарствах нашого регіону.

Професорсько-викладацький склад бере активну участь в конкурсах проектів фундаментальних досліджень для вищих навчальних закладів України, а також подані пропозиції в Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, щодо включення колекції рослин з різних ботаніко-географічних центрів світу ботанічного саду університету до таких, що становлять національне надбання.

Науково-дослідним інститутом круп'яних культур виведено 46 сортів гречки, з яких 6 знаходяться в реєстрі: Роксолана, Рубра, Степова, Єлена, Кара-Даг, Вікторія. Створений єдиний в Україні світовий генофонд гречки, що налічує понад тисячі зразків та визнаний як «Національне надбання». В

університеті виведені три сорти сої: Подільська 1, Подільська 416, Подолянка та сорт топінамбуру – Подільський 1.

Обсяг фінансування наукових досліджень за рік складав в середньому 396 тис. грн. в т.ч. бюджетних 200,0 тис. грн., госпдоговірної тематики – 136,0 тис грн. Також збільшилась сума грошей на відрядження вчених для проведення керівництва науково-дослідних робіт (більше 200 відряджень на суму 18,5 тис. грн.).

Загальна характеристика Подільського державного аграрно-технічного університету наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Загальна характеристика Подільського державного аграрно-технічного університету

№ п/п	Показники діяльності	Кількісні параметри
1	Сукупний ліцензійний обсяг прийому студентів	2368
	- бакалавра	1775
	- магістра	593
2	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом:	3478
	у т.ч. за формами навчання:	
	- денна	2008
	- вечірня	-
	- заочна	1470
3	Кількість навчальних груп	151
4	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців, всього:	34
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:	
	- бакалавра	18
	- магістра	16
5	Кількість кафедр, всього:	28
	з них випускних:	16
6	Кількість факультетів	4
7	Загальна /навчальна площа будівель, м ²	64469,7/ 27824,5
	з них:	
	- власні	64469,7/ 27824,5
	- орендовані	-
8	Площі, які здаються навчальним закладом в оренду (кв. м)	201,83 Станом на 01.11.2017 р.

У 2017 році було подано 35 заявок на винахідництво, а також одержано на 6 авторських свідоцтв більше в порівнянні з минулим роком. Основними

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

напрямами в освітній, науковій та практичній діяльності Подільського державного аграрно-технічного університету є підготовка фахівців європейського рівня для аграрного сектору регіону, забезпечення умов для гармонійного розвитку особи і самовираження обдарованої молоді, виховання спеціаліста-патріота на засадах державності і національного відродження.

Реалізація цих завдань зосереджена на пріоритетних напрямках діяльності навчального закладу, якими є навчальний процес, організація науково-дослідної роботи, виховання молоді, інтеграція науки і виробництва, забезпечення соціально-економічних прав працівників і студентів.

Ректор Подільського державного аграрно-технічного університету – Іванишин Володимир Васильович – доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник сільського господарства України.

Випусковою кафедрою зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності яка була створена у 1956 році, а у нині чинну реорганізована у 2016 році.

Навчальний процес з підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є за другим (магістерським) рівнем вищої освіти забезпечують 5 кафедр економічного факультету: економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; обліку і оподаткування; менеджменту, публічного управління та адміністрування; фінансів, банківської справи та страхування; інформаційних технологій; та 2 кафедри навчально-наукового інституту підвищення кваліфікації та перепідготовки: охорони праці та фізичного виховання; соціально-гуманітарних дисциплін.

Комісія констатує:

- звіт про діяльність за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти представлений у повному обсязі та відповідає існуючим вимогам і критеріям, відображає стан роботи навчального закладу;

- університет має повний комплект нормативно-правових документів в оригіналі, які підтверджують право на провадження діяльності у сфері вищої освіти, що відповідає вимогам щодо акредитації освітньо-професійних програм в цілому та освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності «076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, зокрема.

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Для формування якісного складу здобувачів вищої освіти і підготовки молоді до вступу у заклад вищої освіти, у ПДАТУ щорічно розробляється план заходів із профорієнтаційної роботи та правила вступної кампанії, які затверджуються на засіданні вченої ради університету. На підставі рішення вченої ради деканати факультетів та випускові кафедри розробляють плани профорієнтаційної роботи.

Профорієнтаційна робота на факультеті здійснюється згідно загального плану роботи відділу міжнародної та навчально-виробничої практики і працевлаштування здобувачів вищої освіти та випускників, що успішно функціонує в університеті. Найбільша увага приділяється профорієнтаційній роботі серед сільської молоді. Для цього налагоджена співпраця з Департаментом освіти і науки Хмельницької обласної державної адміністрації та районними відділами освіти і науки, а також з Департаментом агропромислового розвитку.

Заходи щодо профорієнтації молоді передбачають: здійснення інформаційної роботи, проведення публічних заходів, підготовка до вступу, робота щодо вивчення потреб ринку праці та працевлаштування випускників.

Інформаційна робота включає розміщення інформації про набір здобувачів вищої освіти у школах, збірниках, каталогах, довідниках, журналах, газетах, де подається перелік спеціальностей, за якими академія здійснює підготовку фахівців, форми навчання, фінансування, контактні телефони, адреса ЗВО, посилання на електронні засоби інформації, в окремих випадках – види вступних випробувань, необхідні документи для вступу до ЗВО. На території університету та в приміщенні приймальної комісії розміщена наочні матеріали про спеціальності, майбутнє працевлаштування здобувачів вищої освіти, можливість проходження практики або стажування за кордоном.

Так, протягом останніх п'яти років інформація розміщувалась у засобах масової інформації, школах, на сайті академії, в мережі Internet. Безпосередньо перед початком роботи приймальної комісії надається інформація по телебаченню, радіо та в інших засобах масової інформації. Університет запрошує учнівську молодь долучатися до заходів, що проходять на території вищого навчального закладу, співробітниками постійно проводяться екскурсії студентським містом, музеєм університету.

До публічних заходів Подільського державного аграрно-технічного університету належать участь у різноманітних виставках: «Освіта», «АгроЕкспо», «Ярмарка професій», «Агроуніфест» та інших масових заходах профорієнтаційного спрямування на території Хмельницької, Тернопільської, Івано-Франківської, Чернівецької, Вінницької та інших областей. Постійно проводиться профорієнтаційна робота у загальноосвітніх школах на батьківських зборах 11 класів, бесіди з учнями випускних класів, випускниками коледжів Хмельницької та інших областей.

Голова комісії:

 д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Декілька разів на рік університет проводить «День відкритих дверей», «Дні гостинності» на кафедрах і факультетах, де кожен абітурієнт має можливість ознайомитися з особливостями функціонування факультетів. Щорічно університет випускає інформаційні плакати, буклети, різні профорієнтаційні матеріали. Провідні фахівці – викладачі університету постійно приймають участь в роботі МАН як керівники наукових робіт, рецензенти та члени журі.

Профорієнтаційна робота також здійснюється у формі довузівської підготовки, а саме: підготовчі курси для усіх бажаючих вступників.

Прийом до Подільського державного аграрно-технічного університету здійснюється відповідно до «Правил прийому до Подільського державного аграрно-технічного університету» в межах ліцензованих обсягів та державного замовлення.

Робота приймальної комісії проводиться у відповідності до Положення про приймальну комісію. Щорічно наказом ректора створюються приймальна, предметні екзаменаційні, фахові атестаційні, апеляційна та вибіркові комісії.

Міністерством освіти і науки України встановлюється обсяг державного замовлення для вступників за СВО Бакалавр (скорочений термін навчання) та СВО Магістр, які доводяться щорічно. Вступ на перший курс на основі повної загальної середньої освіти здійснюється за широким конкурсом.

В університеті здійснюється цілеспрямована робота по збільшенню контингенту здобувачів вищої освіти та поліпшенню його якісного складу, а саме:

- з метою контролю за рівнем засвоєння знань студентом, організація навчального процесу передбачає проведення поточного та модульного контролю знань з усіх дисциплін;

- кураторами проводяться студентські години з метою обговорення результатів успішності здобувачів вищої освіти та вирішення питання про надання допомоги із засвоєння окремих дисциплін, або в проведенні додаткових занять;

- обдаровану і зацікавлену в проведенні наукових досліджень молодь залучають до науково-дослідних гуртків при кафедрах під керівництвом провідних вчених, де вони можуть використовувати та розвивати свої здібності та обмінюватися результатами досліджень на рівні академії або за його межами;

- університет підтримує і заохочує кращих здобувачів вищої освіти за їх спортивні та мистецькі досягнення грошовими преміями, нагородами, призами, грамотами;

- у випадку особливих обставин здобувачів вищої освіти денної форми навчання надається можливість переведення на заочну форму навчання з елементами дистанційних технологій;

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

– з кращими здобувачів вищої освіти проводиться робота з метою продовження навчання в магістратурі та аспірантурі, забезпечуючи таким чином кадровий потенціал університету;

– для здобувачів вищої освіти створюються необхідні соціально-побутові умови для проживання в гуртожитках.

Для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» у 2016 році кафедру «Економіки підприємств» реорганізовано в кафедру «Економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності», яку очолює доктор економічних наук, професор Волощук Катерина Богданівна.

Саме ця кафедра разом із залученням провідних науково-педагогічних працівників інших кафедр економічного факультету здійснюють забезпечення навчального процесу з більшості дисциплін навчальних планів освітнього ступеня «магістра» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Динаміка контингенту здобувачів вищої освіти відображена у таблиці 2.

Таблиця 2

**Показники формування контингенту здобувачів вищої освіти
за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність» другого (магістерського) рівня**

№ з/н	Показник	2016 рік	2017 рік	2018 рік
1.	Ліцензований обсяг підготовки:			
	- денна форма навчання	10	15	35
	- заочна форма навчання	5		
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	6	8	25
	- денна форма / в тому числі за держзамовленням	3/3	3/3	6/4
	- заочна форма / в тому числі за держзамовленням	3/3	5/-	19/-
	- таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	—	—	—
	- зарахованих на пільгових умовах	—	—	—
3.	Подано заяв:			
	- за денною формою навчання	14	16	33
	- за заочною формою навчання	10	13	29
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення:			
	- за денною формою навчання	4,7	5,3	8,3
	- за заочною формою навчання	3,3	—	—

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Виробничу практику студенти факультету проходять на провідних сільськогосподарських підприємствах Хмельницької, Тернопільської, Чернівецької, Івано-Франківської та інших областей. Економічний факультет підтримує тісні зв'язки з сільськогосподарськими підприємствами Польщі, Сербії, Чехії, Англії, Франції, Голландії, США, Німеччини і Швейцарії, в яких студенти мають можливість проходити виробничу практику з метою підвищення свого професійного рівня.

Велика увага на факультеті приділяється виховній роботі. Наші студенти беруть активну участь у художній самодіяльності факультету та університету, у проведенні свят, гуморин, концертів, КВК тощо. На економічному факультеті працює 8 спортивних секцій (футбол, гирьовий спорт, баскетбол, волейбол, настільний теніс, легка атлетика, загальна фізична підготовка, боротьба). Кращі спортсмени факультету беруть участь у Всеукраїнських та міжнародних спортивних змаганнях.

Таблиця 2.1

**Динаміка змін контингенту здобувачів вищої освіти
денної форми навчання
за освітньо-професійною програмою
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**

№ з/п	Назва показника	2016 рік	2017 рік	2018 рік		
		курс за програмою навчання				
		1	1	2	1	2
1.	Кількість здобувачів вищої освіти за спеціальністю (станом на 01.10 відповідного року)	3	3	3	6	3
2.	Кількість відрахованих здобувачів вищої освіти, у тому числі:	—	—	—	—	—
	- за невиконання навчального плану	—	—	—	—	—
	- за грубі порушення дисципліни	—	—	—	—	—
	- у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ	—	—	—	—	—
	- інші причини	—	—	—	—	—
3.	Кількість здобувачів вищої освіти в, зарахованих на продовження навчання	—	—	—	—	—
	у тому числі:	—	—	—	—	—
	- переведених з інших ВНЗ	—	—	—	—	—
	- поновлених на навчання	—	—	—	—	—
	- на поповнення старших курсів	—	—	—	—	—
	- переведених на денну форму навчання	—	—	—	—	—

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Таблиця 2.2

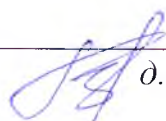
**Динаміка змін контингенту здобувачів вищої освіти
заочної форми навчання за освітньо-професійною програмою
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня**

№ з/п	Назва показника	2016 рік	2017 рік	2018 рік		
		курс за програмою навчання				
		1	1	2	1	2
1.	Кількість здобувачів вищої освіти за спеціальністю (станом на 01.10 відповідного року)	5	10	5	1	9
2.	Кількість відрахованих здобувачів вищої освіти, у тому числі:	—	1	—	—	1
	- за невиконання навчального плану	—	—	—	—	—
	- за грубі порушення дисципліни	—	—	—	—	—
	- у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ	—	—	—	—	—
	- інші причини	—	1	—	—	1
3.	Кількість здобувачів вищої освіти, зарахованих на продовження навчання	—	—	—	—	—
	у тому числі:	—	—	—	—	—
	- переведених з інших ВНЗ	—	—	—	—	—
	- поновлених на навчання	—	—	—	—	—
	- на поповнення старших курсів	—	—	—	—	—
	- переведених на заочну форму навчання	—	—	—	—	—

Комісія констатує:

В цілому експертна комісія відзначає, що формування контингенту здобувачів вищої освіти проводиться відповідно встановлених вимог з дотриманням ліцензованого обсягу прийому.

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

3. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Освітній процес із підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності «076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» СВО Магістр здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в ПДАТУ, Концепції освітньої діяльності ПДАТУ, Стратегії розвитку ПДАТУ до 2020 року тощо.

Зміст навчання визначається освітньо-професійною програмою, навчальними планами, робочими навчальними планами, програмами навчальних дисциплін, нормативними документами органів державного управління та університету і відображається у відповідних підручниках, навчальних посібниках, методичних матеріалах, дидактичних засобах, а також при проведенні навчальних занять та інших видів освітньої діяльності.

Основними нормативними документами відповідно до яких здійснюється організація освітнього процесу є: ОПП (далі освітньо-професійна програма) зі спеціальності, навчальний план, робочий навчальний план. Навчальні плани розглядаються науково-методичною комісією та вченою радою економічного факультету, науково-методичною радою університету та затверджуються вченою радою ПДАТУ.

При розробці планів дотримуються структурно-логічної схеми викладення навчальних дисциплін при підготовці фахівця за СВО Магістр.

Співвідношення аудиторного навантаження і самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни розподіляється 1:3. Розподіл годин на теоретичну і практичну підготовку з навчальної дисципліни планується в залежності її віднесення до певного циклу.

При розробці робочих навчальних планів передбачається і забезпечується принцип безперервності комп'ютерної, економічної та підготовки фахівців.

Проектною групою розроблено ОПП магістра зі спеціальності 051 Економіка. ОПП затверджено Вченою радою Подільського державного аграрно-технічного університету від 27.04.2017 р., протокол № 9.

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Магістр загальним обсягом 90 кредитів ЄКТС передбачає оволодіння здобувачами вищої освіти 12 навчальних дисциплін блоку обов'язкових компонент та 4 дисциплін блоку вибіркового компонент за вибором університету, вибіркового компонент за вибором студента, проходження виробничої та переддипломної практик, а також проведення підсумкової атестації у формі складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту та публічного захисту магістерської дипломної роботи.

Обов'язкова частина навчального плану має обсяг (60,0 %) і включає: 12 дисциплін професійної підготовки, виробничу і переддипломну практики (7 кредитів ЄКТС), атестацію здобувачів вищої освіти. Вибіркова частина

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

навчального плану становить кредити (40,0 %) і складається з дисциплін професійної підготовки за вибором університету та обирається здобувачами вищої освіти для вивчення.

Відповідно до робочих навчальних планів та графіків освітнього процесу розроблені та затверджені науково-методичними програми практик, що включають виробничу та переддипломну практики.

У робочі навчальні програми щорічно вносяться зміни та доповнення згідно рекомендації Міністерства освіти та науки України. Перелік навчальних дисциплін робочого навчального плану для здобувачі вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» відповідає потребам ринку праці та особистості тих, хто навчається; яскраво прослідковується принципи безперервності і наступності підготовки фахівців. Зміст підготовки названих фахівців відповідає державним вимогам.

Усі навчальні дисципліни, які викладаються за СВО Магістр забезпечені, навчальними та робочими програмами навчальних дисциплін, затвердженими проектними групами і науково-методичною комісією економічного факультету.

В університеті розроблено Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни в Подільському державному аграрно-технічному університеті затверджене вченою радою університету, протокол № 6 від 14 грудня 2016 року.

Форми і методи контролю знань та критерії оцінювання зазначені у Положенні про оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Подільського державного аграрно-технічного університету затверджене вченою радою університету, протокол № 1 від 28 лютого 2017 року.

Комісія констатує:

- освітньо-професійна програма 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», що акредитується, забезпечена відповідними документами (освітньо-професійною програмою, розробленою проектною групою та затвердженою Вченою радою ПДАТУ, відповідним навчальним планом), які визначають зміст підготовки фахівців;

- зміст підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також оцінювання та контроль знань здобувачів вищої освіти у Подільському державному аграрно-технічному університеті відповідають державним вимогам щодо акредитації.

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Експерти перевірили на місці наявність трудових книжок та достовірність записів щодо працевлаштування викладачів, які забезпечують навчальний процес за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Комісія встановила, що професорсько-викладацький склад, який здійснює підготовку фахівців за освітнім рівнем Магістр в Подільському державному аграрно-технічному університеті формується у відповідності з акредитаційними вимогами щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.

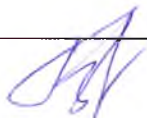
Навчальний процес підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», за другим (магістерським) рівнем вищої освіти виконується професорсько-викладацьким складом 5 кафедр економічного факультету: економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; обліку і оподаткування; менеджменту, публічного управління та адміністрування; фінансів, банківської справи та страхування; інформаційних технологій.

Випусковою кафедрою зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, яка була створена в 1956 році та реорганізована у нині діючу у 2016 р.

Нині кафедру очолює доктор економічних наук, професор – Волощук Катерина Богданівна. Має досвід роботи у вищій школі 36 років. Є заступником голови спеціалізованої ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій у Подільському державному аграрно-технічному університеті. Автор 100 наукових робіт та 90 навчально-методичних робіт, у тому числі 4 монографій. Під її керівництвом захищено одну кандидатську дисертацію. Здійснює керівництво роботою одного докторанта і 4 аспірантів. Здійснює опонування кандидатських дисертацій в інших закладах вищої освіти України.

З НПП університету, які відповідають спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» створено групу забезпечення спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Кількість членів групи забезпечення є достатньою, якщо на одного її члена припадає не більше 30 здобувачів вищої освіти всіх рівнів, курсів та форм навчання з відповідної спеціальності (для дистанційної форми навчання не більше 60 здобувачів). Якісний склад групи забезпечення складає: докторів наук 4, що становить 26,7%; кандидатів наук 11, що становить 73,3%, що відповідає ліцензійним умовам.

Керівником проектної групи, який забезпечує дотримання Ліцензійних умов на другому (магістерському) рівні вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є д.е.н., професор – Волощук Катерина Богданівна.

Кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності налічує 18 викладачів, які працюють на постійній основі. Кількість викладачів, що мають педагогічний стаж більше 10 років – 13 осіб.

Усі викладачі кафедри мають базову освіту, яка відповідає змісту навчальних дисциплін, що викладаються.

Науково-педагогічна спеціальність викладачів в цілому відповідає дисциплінам, що вони викладають. Рівень кадрового забезпечення відповідає вимогам акредитування.

Частка науково-педагогічних працівників з науковим ступенем кандидата економічних наук та/або вченим званням відповідної спеціальності за основним місцем роботи, які забезпечують проведення лекцій з навчальних дисциплін для магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» складає 100 % при нормативі 50 % (відхилення від норми +50 %).

Частка науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання професора відповідної спеціальності за основним місцем роботи, які забезпечують проведення лекцій з навчальних дисциплін для магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності «076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» складає 32,2 % при нормативі 20 % (відхилення від нормативу +12,2 %).

Середньорічне педагогічне навантаження викладачів у 2017-2018 н. р. становить 550 годин.

Загальна кількість дисциплін на одного викладача не більше п'яти, що відповідає вимогам Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.

Усі викладачі, які працюють на кафедрі, за останні 5 років підвищували свою кваліфікацію у різних формах:

- підвищення кваліфікації у Національному університеті біоресурсів і природокористування, ННІ післядипломної освіти: д.е.н., професор Місюк М.В., д.е.н., професор Волощук К.Б., к.е.н., доцент Коваль Н.В., к.е.н., доцент Волощук Ю.О., к.е.н., доцент Корженівська Н.Л., к.е.н., доцент Федорчук Н.В., к.е.н., доцент Заходим М.В., к.е.н., доцент Чорнобай Л.М., к.е.н., доцент Добровольська, к.і.н., доцент Шевчук Ж.А., к.е.н. Білик Т.Л., асистент Леськів І.Ю. та асистент Яжук І.С.;
- підвищення кваліфікації у ННЦ «Інститут аграрної економіки»: д.е.н., професор Місюк М.В., д.е.н., професор Волощук К.Б., к.е.н., доцент Коваль Н.В.; к.е.н., доцент Заходим М.В.
- Львівська державна фінансова академія: к.е.н. Гойсюк Л.В.;
- Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка к.е.н., доцент Чубайко О.В.; к.е.н., доцент Корженівська Н.Л. ; к.е.н., доцент Федорчук Н.В.;
- захист дисертації на здобуття наукового ступеня к.е.н.: Субота

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

М.В., Печенюк А.П., Нісходовська О.Ю.;

- стажування на виробництві: ТОВ «Агросолюшнс»: к.е.н., доцент Корженівська Н.Л.; к.е.н., доцент Чорнобай Л.М.;
- стажування на виробництві: ТОВ «Подільський бройлер»: к.е.н., доцент Коваль Н.В.;
- Стажування: навчальний курс «Економічна складова сталого розвитку 2020» під керівництвом Фондації ADD (м. Варшава, Польща), спільно з Інститутом Міжнародної академічної та наукової співпраці (м. Львів, Україна) 15.09-25.09.2016 р.
- р/н 09/16-53 від 24.09.2016 р.
- Закордонне стажування у Краківському аграрному університеті терміном з 23 січня 2017 р. по 24 лютого 2017 р. стажування в університеті Варшави: к.е.н., доцент Корженівська Н.Л.

Таким чином, педагогічна та наукова кваліфікація викладацького складу академії і кафедри економіки підприємства сприяє належній підготовці здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) ступеня.

Комісія констатує:

- кадровий склад викладачів, які забезпечують підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, їх наукова та педагогічна кваліфікація відповідають вимогам МОН України;
- науково-педагогічний склад кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності повністю відповідає вимогам щодо акредитації освітньо-професійної програми.

5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Експертна комісія перевірила документи, що засвідчують право володіння Подільського державного аграрно-технічного університету навчальними корпусами, гуртожитками. Усі приміщення, що використовуються в освітньому процесі, належать Подільському державному аграрно-технічному університету.

Матеріальна база університету дозволяє проводити навчання здобувачів вищої освіти з усіх ліцензованих спеціальностей. Для створення нормативних умов навчання і виховання здобувачів вищої освіти, роботи всіх структурних підрозділів загальна площа навчальних приміщень Подільського державного аграрно-технічного університету становить 24078,3 м².

Голова комісії:

к.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Навчальний процес на економічному факультеті ПДАТУ базується на принципах безперервної освіти, науково-обґрунтованих формах та методах навчання, партнерства викладачів та студентів в освітянському просторі, гуманізму та демократії, незалежності від впливу політичних партій, громадських та релігійних організацій. Організація навчального процесу враховує можливості сучасних інформаційних технологій, інноваційні засоби навчання та контролю знань, досвід вітчизняної та зарубіжної вищої школи.

Мета діяльності економічного факультету – здійснення підготовки фахівців з вищою освітою за освітньо-професійними програмами бакалавра та магістра для аграрного сектора економіки України.

В структуру економічного факультету входять 5 кафедр:

- економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (завідувач кафедри – Волощук К.Б., доктор економічних наук, професор);
- менеджменту, публічного управління та адміністрування (завідувач кафедри – Чикуркова А.Д., доктор економічних наук, професор);
- обліку і оподаткування (завідувач кафедри – Мельничук О.В., кандидат економічних наук, доцент);
- фінансів, банківської справи та страхування (завідувач кафедри – Рудик В.К., доктор економічних наук, доцент);
- інформаційних технологій (завідувач кафедри – Цвігун І.А., доктор економічних наук, доцент).

Всі кафедри економічного факультету мають належну матеріально-технічну базу для організації навчального процесу.

За економічним факультетом закріплено 5 лекційних аудиторій, чотири з яких обладнані мультимедійними засобами навчання. Всі кафедри мають робочі кімнати для викладачів і лаборантів та аспірантів. Всі навчальні аудиторії економічного факультету у повному обсязі забезпечені необхідними меблями, навчальним обладнанням, яке щорічно поновлюється в залежності від потреб. В перспективних планах керівництва університету окреслені серйозні шляхи з подальшого удосконалення і зміцнення матеріальної бази навчального процесу.

У Подільському державному аграрно-технічному університеті зроблені серйозні кроки в забезпеченні факультетів і кафедр комп'ютерною технікою. На сьогоднішній день в комп'ютерних класах університету – 524 персональних комп'ютера, з яких 360 робочих місць мають вихід в Internet. Така кількість ПК відповідає нормативам кількості робочих комп'ютерних місць на 100 здобувачів вищої освіти. Ведеться регулярне оновлення комп'ютерного парку.

Всі кафедри університету забезпечені комп'ютерною технікою. На кожному факультеті є не менше двох комп'ютерних класів, укомплектованих так, щоб забезпечити незалежну роботу підгрупи здобувачів вищої освіти.

В університеті широко застосовується програмне забезпечення з відкритою ліцензією: Open Office.org, Moodle, GIMP, а також демонстраційні

версії прикладних програмних продуктів: Project Expert, Arc View тощо. З метою економії коштів ведеться планомірний відбір безкоштовних та умовно-безкоштовних програм для використання в навчальному процесі та офісній роботі. Частина комп'ютерів працює під Freeware операційними системами Linux різних модифікацій. Використовуються також система програмування Microsoft Visual Basic 6.0, КІСП «ІС Підприємство 8.2», «ІС: Підприємство 7.7».

Парк комп'ютерної техніки академії постійно модернізується та поповнюється новими сучасними типами ПЕОМ та пристроями до них. Придбані сучасні персональні комп'ютери з процесорами Pentium, пристрої, що підвищують потужність існуючих ПК (накопичувачі CD ROM, системи Multimedia, лазерні принтери, сканери, факс-модеми, обладнання для локальної мережі), а також засоби організаційної техніки (копіювальні апарати, телефакси).

Обладнано комп'ютерами два читальних зали (по 10 ПЕОМ в кожному) з можливістю прямого підключення до мережі Інтернет. Читальні зали зв'язані з відділом комплектації бібліотеки, що при встановленні відповідного програмного забезпечення, надає можливість читачам проводити пошук і замовлення літератури з будь-якого комп'ютера в мережі, автоматизує процеси видачі і повернення літератури, ведення статистики. Накопичується електронна база даних бібліографічних описів книжкового фонду за допомогою спрощеної версії бібліотечної програми «Ірбіс», ведуться переговори щодо придбання і встановлення повно функціональної бібліотечної програми, принтерів і сканерів штрих-кодів.

Для забезпечення навчального процесу на спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» використовується один комп'ютерний клас, в якому нараховується 10 ПК з відповідним програмним забезпеченням. Існує підключення до мережі Internet.

В університеті для послуг здобувачів вищої освіти створена відповідна соціальна інфраструктура: 3 гуртожитки з загальною житловою площею близько 17,7 м², студентська їдальня і 4 буфети в навчальних корпусах, актова зала, стадіон і 3 спортивних зали, спортивні майданчики поблизу гуртожитків тощо.

Все це дозволяє забезпечити належні умови для якісного здійснення навчально-виховного процесу і дозволля студентів університету.

Зміцнення матеріально-технічної бази академії здійснюється за наступними напрямками:

- перепрофілювання приміщень навчально-наукових, соціально-побутових підрозділів;
- переоснащення навчальних кабінетів і лабораторій;
- капітальний і поточний ремонт приміщень навчальних корпусів, гуртожитків;
- оснащення ПЕОМ навчальних аудиторій і створення локальних мереж; комп'ютеризація роботи управлінського процесу;

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

- технічне оснащення бібліотечного комплексу та переведення на електронні носії алфавітного і систематичного каталогів навчальної та наукової літератури;
- придбання ліцензованих програмних продуктів до ПЕОМ;
- реконструкція теплових систем, яка дозволить досягти економії енергоресурсів та скорочення витрат з утримання системи опалення та гарячого водопостачання академії.

Комісія констатує:

- стан матеріально-технічного забезпечення відповідає критеріям та вимогам щодо акредитації;
- в університеті створено достатні умови для навчання, побуту та відпочину здобувачів вищої освіти.

Матеріально-технічна база дозволяє повною мірою забезпечити навчальний процес з підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

6. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Перевірка методичного забезпечення навчального процесу підготовки магістрів свідчить, що усі дисципліни навчального плану мають навчально-методичні комплекси (НМК) у друкованому та комп'ютерному вигляді, до складу яких входять:

- зміст;
- програму навчальної дисципліни;
- робочу програму;
- конспект лекцій;
- інструктивно-методичні матеріали для виконання лабораторних (практичних, семінарських) занять;
- інструктивно-методичні матеріали для організації самостійної роботи студента з навчальної дисципліни;
- засоби діагностики з навчальної дисципліни;
- робочу програму з навчальної практики;
- відомості щодо забезпечення студентів навчальною та методичною літературою;
- пакет візуального супроводу що містить презентації, навчальні фільми;
- електронний варіант НМК.

У всіх робочих програмах передбачено наявність необхідних розділів: мета і завдання дисципліни, тематичний план, зміст програмами за темами, плани практичних (семінарських) занять, завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти, критерії оцінок, рекомендована література.

Навчально-методичний комплекс кожної навчальної дисципліни підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», забезпечений методичними матеріалами на 100%.

Методичне забезпечення викладання дисциплін в цілому має відповідні обсяги та тиражі.

Кваліфікаційні роботи магістрів виконуються за тематикою, що затверджена на кафедрі на матеріалах реально функціонуючих підприємств, районів, областей України.

Випусковою кафедрою економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності розроблені відповідні методичні рекомендації для виконання магістерських дипломних робіт ЗВО.

Практична підготовка магістрів здійснюється відповідно до навчального плану за програмами практики, розробленими на кафедрі економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

З усіма підприємствами, де проходять практику ЗВО укладені та юридично оформлені відповідні угоди.

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Організація самостійної роботи ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про самостійну роботу здобувачів вищої освіти Подільського державного аграрно-технічного університету» (затверджено Вченою радою ПДАТУ, протокол №10 від 29.05.2014 р.).

Навчальний час, відведений для самостійної роботи ЗВО визначається навчальним планом і становить для магістрів 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення певної дисципліни.

Кожна дисципліна має комплект комплексних контрольних робіт у 30 варіантах.

Комісія констатує:

– фахову підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» забезпечено на 100 % навчально-методичними матеріалами у відповідності до вимог МОН України.

Навчально-методичне забезпечення навчального процесу підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідає вимогам щодо акредитації.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основним джерелом інформаційного забезпечення є власна бібліотека Подільського державного аграрно-технічного університету.

Бібліотека має довідково-пошуковий апарат, до якого входять: читацькі службові каталоги, довідкова картотека статей, спеціальні картотеки, електронна бібліотека тощо.

Бібліотека університету обслуговує здобувачів вищої освіти, професорсько-викладацький склад, здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, педагогічних працівників, інших співробітників, слухачів курсів, які функціонують при університеті, а також користувачів з інших закладів освіти та організацій.

Загальна площа бібліотеки складає 798,8 м², книгосховищ – 7, площа 451,5 м²; 4 пункти видачі літератури площею 262,5 м². Загальний бібліотечний фонд складає 394257 примірників, з них: навчальної літератури – 191227 примірників; наукової літератури – 179413 примірників; художньої літератури – 23617 примірників. Загальна кількість наукових фахових видань – 1242 примірники (21 назва), зі спеціальності – 12. Всього за єдиним читацьким квитком налічується 6521 користувачів.

Провідне місце в задоволенні запитів користувачів займає довідковий апарат бібліотеки. До нього входять: генеральний алфавітний каталог; алфавітний читацький каталог; систематичний читацький каталог; систематична картотека статей; каталог назв художньої літератури;

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

алфавітний каталог авторефератів, а також ряд тематичних картотек з актуальних питань. Забезпеченість навчальною літературою відповідає встановленим вимогам.

Навчальним відділом розробки та впровадження сучасного програмного забезпечення ПДАТУ продовжується власна розробка і впровадження в експлуатацію корпоративної академічної бази даних з такими модулями електронної бібліотеки: АРМ «Читач» (інтегровано з модулем облік кадрів і здобувачів вищої освіти), АРМ «Книговидача», АРМ «Каталогізатор», АРМ «Комплектатор».

Бібліотека має 12 комп'ютерів, 3 принтера. Комп'ютери підключені до мережі Інтернет.

Список фахових періодичних видань, які є в бібліотеці ПДАТУ та читальних залах, відповідає потребам навчання магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Університет має достатнє інформаційне забезпечення, комп'ютерну техніку із виходом в Інтернет, бібліотечний фонд, електронні варіанти комплексів навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін, що дає змогу якісно навчати здобувачів вищої освіти та є підставою у продовженні дії ліцензії на навчання за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Кафедра формує свій фонд інформаційного забезпечення навчальних дисциплін. Зокрема, у наявності кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності є навчальні посібники, опорні конспекти, у тому числі на електронних носіях.

Здобувачі вищої освіти можуть користуватись навчальною літературою Кам'янець-Подільської міської центральної бібліотеки ім. В.П. Затонського.

Комісія констатує:

- фахову підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» забезпечено 100 % підручниками та навчальними посібниками у відповідності до вимог МОН України.

Інформаційне забезпечення навчального процесу відповідає вимогам щодо акредитації підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

8. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ І ВИКОРИСТАННЯ ВИПУСКНИКІВ

У Подільському державному аграрно-технічному університеті розроблено і діє Положення «Про оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Подільському державному аграрно-технічному університеті» (наказ ректора схваленими на засіданні науково-методичної ради Подільського ДАТУ № 1 від 28.02.2017 р.).

Результати контролю знань за підсумками екзаменаційних сесій магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» свідчать, що здобувачам вищої освіти надається достатній рівень теоретичних знань і практичних навичок з дисциплін робочого навчального плану.

У процесі самоаналізу проаналізовані результати екзаменаційних сесій здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Показники успішності здобувачів вищої освіти за результатами екзаменаційних сесій відповідають акредитаційним вимогам.

З метою перевірки якості підготовки здобувачів освітнього ступеня Магістр за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» викладачами відповідних кафедр було розроблено завдання комплексних контрольних робіт.

Комісія під час здійснення перевірки (14.11-16.11.2018 р.) провела комплексні контрольні роботи з таких дисциплін: «Управління проектами», «Біржовий ринок», «Бізнес-планування підприємницької діяльності», «Охорона праці в галузі та цивільний захист» (додаток А).

Зокрема, з'ясовано, що з навчальних дисциплін природничо-наукової підготовки абсолютна успішність склала 100,0 %, якість успішності – 66,67 %, З навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки абсолютна успішність – 100,0 %, якість успішності – 66,67 %.

Розбіжність між результатами перевірки знань здобувачів вищої освіти при акредитаційній експертизі й встановленим нормативам знаходяться в допустимих межах, що дає підставу зробити висновок про відповідність якості підготовки фахівців акредитаційним вимогам.

Результати перевірки експертами звітів з проходження виробничої практики «Стажування з фахової діяльності» тривалістю 5 тижні (5 кредитів ЄКТС), виконаних здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (2017 рік набору), засвідчили, що практична підготовка здобувачів вищої освіти з професійним спрямуванням зорієнтована на формування навичок та ознайомлення з виконанням функцій економічної роботи на окремих фахових посадах у ланках управління. Підприємство, де здобувач вищої освіти проходить практику стає об'єктом проведення самостійного прикладного дослідження та виконання атестаційної роботи на

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

матеріалах підприємства.

Метою виробничої практики здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є закріплення теоретичних знань, отриманих ними під час навчання, набуття й удосконалення компетентностей, визначених відповідною освітньою програмою вищої освіти, формування умінь і навичок щодо прийняття самостійних рішень під час професійної діяльності в реальних ринкових умовах, опанування студентами сучасних прийомів, методів та знарядь праці в галузі їх майбутньої професії; виховання у студентів потреби постійно поповнювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Під час виробничої практики магістр повинен опанувати систему умінь і набути навички щодо вирішення типових завдань відповідно до посад, які може обіймати магістр вищого навчального закладу.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступеня вищої освіти магістр має відповідне методичне забезпечення:

1. Методичні рекомендації для проходження виробничої практики «Стажування з фахової діяльності» для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Волощук К.Б., Місюк М.В., Волощук Ю.О., Добровольська Е.В., Корженівська Н.Л., Коваль Н.В., Чорнобай М.М., Чубайко О.В., Заходим М.В., Чорнобай Л.М., Федорчук Н.В., Шевчук Ж.А., Білик Т.Л., Волощук В.Р. Кам.-Под.: ПДАТУ, 2016. 80 с.
2. Методичні рекомендації щодо організації переддипломної практики бакалавра спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Волощук К.Б., Місюк М.В., Чорнобай М.М., Чубайко О.В., Корженівська Н.Л., Коваль Н.В., Добровольська Е.В., Заходим М.В., Волощук Ю.О., Чорнобай Л.М., Федорчук Н.В., Шевчук Ж.А., Білик Т.Л., Волощук В.Р. Кам.-Под.: ПДАТУ, 2016. 36 с.

Звіт з виробничої практики «Стажування з фахової діяльності» має наступне змістовне наповнення:

Вступ

1. Пояснення щодо організації стажування з фахової діяльності
2. Мета та завдання стажування з фахової діяльності
3. Зміст стажування з фахової діяльності
4. Організаційно-правові особливості діяльності підприємства
5. Планово-економічна діяльність підприємства
6. Ресурсний потенціал підприємства та ефективність його використання
7. Підприємництво, товарознавча, комерційна діяльність
8. Бізнес-процеси підприємства
9. Біржовий фондовий ринок

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

10. Економічні результати виробничо-фінансової діяльності підприємства
  11. Інновації та економічна безпека підприємства
  12. Охорона праці і цивільний захист
- Висновки та пропозиції.

Список використаних джерел.

Індивідуальне завдання здобувач вищої освіти обирає відповідно до напряму свої наукових досліджень, а також враховуючи тему магістерської дипломної роботи.

Проходження виробничої практики «Стажування з фаху» забезпечує формування у здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступеня вищої освіти Магістр наступних результатів навчання: уміти формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові; демонструвати здатність діяти соціально-відповідально та свідомо на основі етичних мотивів, поваги до різноманіття думок; застосовувати навички самостійної роботи, виявляти ініціативу та підприємливість, бути критичним і самокритичним; демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі з новими об'єктами та у невизначених умовах; уміти збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань; уміти обирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління економічною діяльністю; уміти обґрунтовувати рішення в умовах невизначеності, які потребують застосування нових підходів, економіко-математичного моделювання та прогнозування; уміти планувати механізми управління інноваційним розвитком економічних систем, забезпечувати результативність формування та використання інноваційного потенціалу підприємств; застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички щодо забезпечення взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини в сфері соціальної відповідальності; уміти обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання; знати та уміти обґрунтовувати проекти та управляти ними; знати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній діяльності; знати та уміти здійснювати оцінку та управляти конкурентоспроможністю підприємств у сучасних умовах господарювання; уміти використовувати методичний апарат економічного діагностування для визначення стану підприємства; уміти формулювати нові гіпотези та наукові задачі в сфері економіки, обирати належні напрями та відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси; знати особливості організаційно-економічних відносин підприємств АПК та застосовувати теоретичні знання для виконання комплексних економічних розрахунків з метою здійснення ефективної господарської діяльності; розуміти та самостійно формувати зміст, структуру та висновки наукових і аналітичних текстів з економіки.

Голова комісії:

 д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Результати вибіркової перевірки експертами звітів з виробничої практики, виконаних здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого рівня вищої освіти спеціальності (2017 рік набору), показали:

1) Результати вибіркової перевірки експертами звітів з виробничої практики, виконаних здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (2017 рік набору), показали:

1) виробничу практику здобувач ступеня вищої освіти Бойчук Таїсія Анатоліївна проходила на ТзОВ «Буковинський сад», Сокирянського району Чернівецької області з 1 січня 2018 р. по 11 лютого 2018 р. Керівник практики від підприємства – директор ТзОВ «Буковинський сад», Сокирянського району Чернівецької області Козак О.Ф., від вузу – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Коваль Н.В. База практики відповідає вимогам освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Звіт з виробничої практики за структурою та змістом відповідає програмі виробничої практики. Здобувачем виконано індивідуальне завдання, що стосується питання аналізу якості продукції в підприємстві в контексті діючих стандартів. Заслуговує на увагу проведена оцінка конкурентоспроможності аграрних підприємств Сокирянського району (с. 92-98). Висновки структуровані та лаконічні. Зауважень щодо оформлення звіту та щоденника немає.

Враховуючи якість викладеного у звіті матеріалу звіт заслуговує на оцінку «відмінно/А». Звіт захищено на оцінку «відмінно/А»;

2) виробничу практику здобувач вищої освіти Гринишина Аліна Павлівна проходила у ТОВ «Оболонь-Агро», Чемеровецького району, Хмельницької області з 1 січня 2018 р. по 11 лютого 2018 р. Керівник практики – директор ТОВ «Оболонь-Агро» Жила М.М., від вузу – кандидат економічних наук, доцент, кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Коваль Н.В. База практики повністю відповідає вимогам освітньо-професійної програми. Звіт з виробничої практики за структурою та змістом відповідає програмі виробничої практики. Проведено оцінку профілю досліджуваного підприємства та визначено рівень конкурентоспроможності підприємства (с. 18-24). Звіт та щоденник практики оформлені належним чином.

Враховуючи якість викладеного у звіті матеріалу звіт заслуговує на оцінку «добре/В». Звіт захищено на оцінку «добре/В»;

3) виробничу практику здобувач вищої освіти Корчинський Назарій Романович проходив у ТзОВ «Гуменецьке», Кам'янець-Подільського району Хмельницької області з 1 січня 2018 р. по 11 лютого 2018 р. Керівник практики від організації – ТзОВ «Гуменецьке» директор Янулик В.П. від вузу – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки,

підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Коваль Н.В. База практики повністю відповідає вимогам освітньо-професійної програми. Звіт із виробничої практики за структурою та змістом відповідає програмі виробничої практики. Здобувачем виконано індивідуальне завдання щодо оцінки ефективності виробничо-комерційної діяльності підприємства. Висновки лаконічні. Звіт та щоденник практики оформлені належним чином.

Враховуючи якість викладеного у звіті матеріалу звіт заслуговує на оцінку «відмінно/А». Звіт захищено на оцінку «відмінно/А».

Виконання кваліфікаційних робіт має відповідне методичне забезпечення:

1. Методичні вказівки до виконання дипломної роботи на здобуття освітнього ступеня «Магістр» для студентів денної та заочної форми навчання зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Волощук К.Б., Місюк М.В., Чорнобай М.М., Чубайко О.В., Волощук Ю.О., Заходим М.В., Добровольська Е.В., Коваль Н.В., Корженівська Н.Л., Чорнобай Л.М., Федорчук Н.В. Кам.-Под.: ПДАТУ, 2016. 76 с.

Дані методичні рекомендації висвітлюють зміст і методику виконання магістерських дипломних робіт здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступеня вищої освіти Магістр містять завдання щодо їх виконання, визначають порядок опрацювання вихідної бухгалтерсько-статистичної та економічної інформації, матеріалів досліджуваних аграрних підприємств, інформації науково-дослідних установ, літературних джерел, власних спостережень. Тематика магістерських дипломних робіт актуальна, різноманітна і відповідає освітньо-професійній програмі магістра «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» періодично оновлюється.

Аналізуючи методичні вказівки до виконання дипломної роботи здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти, можна зробити висновок, що їх тематика відповідає освітньо-професійній програмі та є актуальними.

Комісія констатує:

якість підготовки здобувачів вищої освіти повністю відповідає вимогам щодо акредитації підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

9. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

Науково-дослідна робота ПДАТУ координується науково-дослідною частиною. Основний науково-дослідний напрямок роботи кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності – вирішення

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

теоретичних та прикладних проблем ефективного інноваційного розвитку економіки.

За матеріалами наукових досліджень у звітному періоді співробітниками кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності було опубліковано 87 наукових праць, в середньому на одного викладача видано 1,4 др. арк. Серед опублікованих робіт надруковано 9 монографій НПП кафедри та 18 НПП інших кафедр, які забезпечують освітній процес по даній спеціальності.

Монографії (та підручники, навчальні посібники) викладачів кафедри:

1. Волощук К.Б. Забезпечення впровадження міжнародної практики підтримки стабільного розвитку агропромислових інновацій. Сучасні соціально-економічні тенденції розвитку АПК України: Колективна монографія. Під ред. д.е.н., професора Ю.О. Нестерчук. Умань: Видавець «Сочінський», 2015.

2. Місюк М.В. Формування та розвиток регіонального ринку продукції скотарства. Монографія. Херсон: Грін Д.С., 2013. 343 с.

3. Місюк М.В., Іванишин В.В., Заходим М.В., Гуцол Т.Д. METHODOLOGICAL ASPECTS OF THE RESEARCH FORMATION AND REGIONAL MARKET DEVELOPMENT OF ANIMAL PRODUCTION. Scientific monograph, Krakow. 2018. P. 30-41.

4. Корженівська Н.Л. Оцінка економічної безпеки товаровиробників зерна. Н.Л. Корженівська. Складові регіонального розвитку національного господарства: Монографія, Т. 1; за наук. ред. М.І. Маниліча, В.Ф. Столярова, Я.І. Виклюка. Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет». Чернівці: Книги-ХІІ, 2014. С. 149-156.

5. Корженівська Н.Л. Імперативи та пріоритети економічної безпеки товаровиробників зерна в умовах ринкової глобалізації. Н.Л. Корженівська. Основні пріоритети розвитку АПК України у контексті економічної, продовольчої та енергетичної безпеки країни. Під ред. д.е.н., професора Ю.О. Нестерчук. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві» (Вид-ць «Сочінський»), 2014. Ч. 1. С. 101-106.

6. Корженівська Н.Л. Сучасний стан та проблеми формування стратегії економічної безпеки товаровиробників зерна в умовах глобалізації. Н.Л. Корженівська. Пріоритетні напрями регіональної політики в економічній сфері (економічне районування, стратегічне планування, інтелектуально-інноваційні системи, трудовий потенціал та розвиток сільських територій): колективна монографія. Т. 2. за заг. ред. Т. О. Журавльової. Павлоград: АРТ Синтез-Т, 2014.

7. Корженівська Н.Л. Ресурсний потенціал в оцінці конкурентноздатності та економічної безпеки зерновиробництва. Н.Л. Корженівська та ін. Організаційно-економічний механізм розвитку відтворювального потенціалу України: національний та регіональний аспекти : колективна монографія. За заг. ред. А. М. Гуменюка. Чернівці: Технодрук, 2016. С. 292-307.

8. Korzhenivska N. Economic security and risk management in the agricultural sector. N. Korzhenivska. The monograph entitled: SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS IN AGRICULTURAL ENGINEERING, AGRONOMY AND VETERINARY MEDICINE contains peer reviewed chapters, which are authored by participants of the Polish Ukrainian Academic Exchange, which took place on State Agrarian and Engineering University in Podilya (Ukraine) and Agriculture University in Krakow (Poland). 2017. 19-31.

9. Волощук Ю.О., Волощук В.Р. Ієрархія рівня інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємств. Формування конкурентоспроможного АПК України в умовах транзитивної економіки: колективна монографія: Умань, 2017. 220 с. С. 128-134. (колективна монографія).

10. Чорнобай Л.М. Інфраструктурне забезпечення ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств: Монографія. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друк-Сервіс», 2012. 224 с.

11. Чорнобай Л.М. PERSPECTIVES OF INFRASTRUCTURE SUPPORT OF AGRICULTURAL PRODUCTION AND COMPLEX DEVELOPMENT OF RURAL TERRITORIES. Колективна монографія: SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS IN AGRICULTURAL ENGINEERING, AGRONOMY AND VETERINARY MEDICINE (contains peer reviewed chapters, which are authored by participants of the Polish Ukrainian Academic Exchange, which took place on State Agrarian and Engineering University in Podilya (Ukraine) and Agriculture University in Krakow (Poland). 2017.

Монографії (та підручники, навч. посібники) викладачів інших кафедр:

Кіріка Д.В. Фінансовий моніторинг у сфері страхової діяльності як інститут економічної безпеки України. Користін О.Є., Гавдьо Ю.Р., Кіріка Д.В. К., ПП «Друкарня Діапринт», 2012. 304 с. (колективна монографія)

Кіріка Д.В. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку. За заг. ред. Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 328 с. (колективна монографія).

Кіріка Д.В. Основні напрямки розвитку системи публічного адміністрування. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 104 с.

Роляк А.О. Англійська мова за професійним спрямуванням (для студентів економічних спеціальностей). Частина 1. Навч. посіб. Кам.-Под.: ПДАТУ, редакційно-видавничий відділ, 2015. 53 с.

Роляк А.О. НМК нормативної навчальної дисципліни «АНГЛІЙСЬКА МОВА (за професійним спрямуванням)» підготовки фахівців ОКР «бакалавр» напряму 6.100102 «Процеси машини та обладнання агропромислового виробництва». Навч. пос. Кам.-Под.: ПДАТУ, редакційно-видавничий відділ, 2016. 278 с.

Роляк А.О. Англійська мова за професійним спрямуванням (для студентів економічних спеціальностей). Частина 2. Навч. пос. Кам.-Под.: ПДАТУ, редакційно-видавничий відділ, 2014. 42 с.

Тиш М.А. Практикум з дисципліни «Основи охорони праці», «Охорона праці в галузі»: Навчальний посібник. В.В. Іванишин, М.П. Супрович, К.В. Замойська, А.М. Марущак, М.А. Тиш, І.І. Шевчук, О.Ю. Романишин, Н.М. Цивенкова. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друк Сервіс», 2016. 304 с.

Прокопчук Л.М. Формування і розвиток системи корпоративного управління в акціонерних товариствах: теорія, методика і практика. Прокопчук Л.М., Чикуркова А.Д., Ногачевський О.Ф. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2014. 173 с. (монографія).

Цвігун І.А. Демографічна безпека України та напрями її регулювання: монографія. І.А. Цвігун. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2013. 400 с. (монографія).

Цвігун І.А. Передчасна смертність населення України. І.А. Цвігун. Статистичне та експертно-аналітичне забезпечення управління сталим розвитком економіки і соціальної сфери: моногр. [за ред. С. М. Шкарлета, В. Г. Маргасової]. Чернігів: Черніг. нац. технол. ун-т, 2017. С. 589-600. (монографія).

Цвігун І.А. Система демографічної безпеки України. І.А. Цвігун. Інноваційні підходи до забезпечення фінансової безпеки України: мікро- та макро- рівні: монографія. За ред Черевка О.В. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю.А. Черкаси, 2017. С. 24-41. (монографія).

Рудик В.К. Основні вимоги до реформування вітчизняної пенсійної системи в контексті євроінтеграційних процесів в Україні. Рудик В.К. Колективна монографія «Трансформаційні процеси розвитку економічних систем в умовах глобалізації: наукові основи, механізми перспективи» Informācijas Sistēmu Menedžmenta Augstskola (ISMA University, Riga, Latvia, 2018 p. С. 121-135.

Рудик В.К. Сучасні тенденції розвитку системи пенсійного страхування: Монографія. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2014. 272 с.

На даний час в аспірантурі кафедри навчаються 15 аспірантів і 2 докторанти. Навчання та захист дисертацій аспірантами і викладачами кафедри економіки, підприємництва та біржової діяльності здійснюється за спеціальностями Економіка; 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності); 08.00.03 – економіка та управління народним господарством.

За останні 5 років здобувачами вищої світи кафедри економіки підприємства захищено 2 докторських та 3 кандидатських дисертацій.

Протягом звітнього періоду кафедрою економіки, підприємництва та біржової діяльності економіки було проведено 3 Міжнародні конференції у 2014, 2015 і 2017 роках, 2 Всеукраїнських конференції у 2015 і 2017 рр. та один «круглий стіл» у 2016 р.

Матеріали конференції опубліковані у збірниках тез доповідей.

Магістри за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

приймають участь у наукових студентських конференціях. Результати магістерських досліджень здобувачів вищої освіти друкуються у студентських наукових збірниках. Здобувачі вищої освіти також мають можливість публікуватися у збірнику наукових праць ПДАТУ.

Здобувачі вищої освіти кафедри економіки підприємства приймають активну участь у Всеукраїнських олімпіадах та наукових конкурсах із дисциплін кафедри.

На базі Подільського державного аграрно-технічного університету проходить Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з напрямку «Економіка сільського господарства та АПК». Більшість наукових робіт присвячені дослідженню таких важливих економічних питань як: обґрунтування стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств; підвищення економічної ефективності виробництва сільськогосподарської продукції; бенчмаркінг; впровадження безвідходного сільськогосподарського виробництва; стратегія диверсифікації агробізнесу; формування ефективного ринку сільськогосподарської продукції; формування і ефективність використання ресурсного потенціалу аграрного сектора; інноваційний підхід стратегічного розвитку сільськогосподарських підприємств тощо.

Після завершення захистів наукових робіт автори кращих студентських наукових робіт нагороджені дипломами I, II та III ступенів та подарунками. Визнано переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з напрямку «Економіка сільського господарства та АПК»:

2015 р. 1 студентка зі спеціальності «Економіка підприємства» Місковець Анну (науковий керівник д.е.н., професор Волощук К.Б.) – Диплом I ступеня.

2016 р. 2 студентів зі спеціальності «Економіка підприємства» Нечепорук Владислав Миколайович (науковий керівник к.е.н., доцент Чорнобай М.М.) – диплом II ступеня; Дашко Анастасія Олегівна (науковий керівник к.е.н., доцент Волощук Ю.О.) – диплом III ступеня.

2017 р. студентка 1 курсу ОС «Магістр» спеціальності 073 «Менеджмент» Маслій Н.В. (науковий керівник д.е.н., професор Чикуркова А.Д.) – Диплом I ступеня та 2 студентка 3 курсу ОС «Бакалавр» зі спеціальності «Економіка підприємства» Кірпиота Юля (науковий керівник к.е.н., доцент Волощук Ю.О.) і Лозінська Ольга (науковий керівник д.е.н., професор Волощук К.Б.). Дипломи III ступеня.

Визнано переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у 2017 р. на базі Житомирського державного технологічного університету зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 2 студентки ПДАТУ 1 курсу ОС «Магістр» Кокошко Альону (науковий керівник д.е.н., професор Волощук К.Б.) і Поліщук Наталію (науковий керівник д.е.н., професор Місюк М.В.). Дипломи III ступеня.

22-23 березня 2018 р. відбувся II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціалізації «Підприємництво» на базі кафедри економіки та підприємництва Житомирського державного

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

технологічного університету. За результатами конкурсу магістрів ПДАТУ зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» Сімоніку Таїсію (науковий керівник д.е.н., професор Волощук К.Б.) нагороджено дипломом II ступеня, Гринишина Аліна (науковий керівник д.е.н., професор Волощук К.Б.) отримала почесну грамоту.

Міжнародна діяльність Подільського державного аграрно-технічного університету здійснюється в межах роботи двох відділів: відділу міжнародних зв'язків та відділу міжнародної та навчально-виробничої практики і працевлаштування.

Відділ міжнародних зв'язків Подільського державного аграрно-технічного університету провадить свою діяльність в рамках наступних напрямків:

I. Розширення географії міжнародного співробітництва за рахунок розробки нових угод та договорів щодо співпраці із іноземними закладами освіти, дослідницькими центрами, організаціями, фірмами тощо та активізація роботи університету щодо вступу у міжнародні освітні організації, асоціації, програми, фонди тощо.

Так, за 2017-2018 навчальний рік було підготовлено до укладання/продлонгації та підписано угоди з наступними іноземними закладами освіти:

1. Сільськогосподарський університет в Кракові ім. Хуго Колланта (Польща);
2. Центр Безперервної та Професійної Освіти в Познані (Польща);
3. Університет в Крагуєваці (Факультет готельного менеджменту і туризму)(Сербія);
4. Чеський університет природничих наук (Чехія);
5. Білоруська державна сільськогосподарська академія (Білорусія).

II. Також важливим елементом міжнародної діяльності ВНЗ є членство у міжнародних організаціях.

1. Генеральна асамблея Всесвітньої конфедерації установ вищої аграрної освіти і науки (GCHERA) відбулася у неділю 29 жовтня 2017 року в Нанджинському аграрному університеті (Китай) у рамках 9-ї Всесвітньої конференції GCHERA. На даній конференції Подільський державний аграрно-технічний університет було обрано асоційованим членом організації (<http://www.gchera.com/gchera-general-assembly-2017/>).

2. Подільський державний аграрно-технічний університет зареєстровано на англomовному ресурсі про Україну UAGATE: Ukrainian Gate - <https://uagate.com/university/state-agrarian-and-engineering-university-podilya>.

III. Академічна мобільність в цілому – це інтеграційний процес у сфері освіти, що надає можливість студентам, аспірантам, викладачам приймати участь в різноманітних навчальних або навчально-дослідницьких програмах. Основними цілями таких програм є підвищення якості освіти, розвиток міжкультурного обміну, підготовка майбутніх кваліфікованих спеціалістів. Участь в програмах академічної мобільності дає студенту можливість

отримати якісну європейську освіту по обраному напрямку підготовки, розширити свої знання у всіх областях європейської культури, відчувати себе повноцінним громадянином Європи.

Так, паралельне навчання студентів Подільського державного аграрно-технічного університету у ВНЗ Польщі здійснювалось наступним чином:

1. 100 студентів Подільського державного аграрно-технічного університету навчалися по програмі дуальної освіти в Польщі в Краківському аграрному університеті, Поморській академії в Слупську, Центрі Безперервної та професійної освіти в м. Познань.

2. 25 науково-педагогічні працівники Подільського державного аграрно-технічного університету в поточному навчальному році пройшли наукове стажування за кордоном. З них:

- 14 – в Краківському аграрному університеті (м. Краків, Польща)
- 3 – в Університеті Кардинала Стефана Вишинського (м. Варшава, Польща);
- 2 – в Університеті Collegium Civitas (м. Варшава, Польща);
- 2 – у Вищій Школі Бізнесу - Wyższej Szkole Biznesu – National Louis (м.Новий Сонч, Польща);
- 2 – в м.Єрусалим від Ізраїльської агенції з розвитку міжнародного співробітництва Міністерства закордонних справ Держави Ізраїль (MASHAV);
- 1 – в Варшавському університеті природничих наук (м. Варшава, Польща);
- 1 – в Університеті Лідс - University of LEEDS (онлайн).

3. 4 науково-педагогічні працівники Краківського аграрного університету пройшли стажування в Подільському державному аграрно-технічному університеті.

Важливим елементом інтеграції в міжнародну спільноту є популяризація та вдосконалення рівня володіння іноземними мовами студентів, аспірантів та науково-педагогічних працівників університету.

За 2017-2018 навчальний рік суттєво збільшилась кількість викладачів, котрі покращили рівень володіння іноземною мовою:

- 9 отримали сертифікати B2 із іноземної мови;
- 1 отримав сертифікат B1 із іноземної мови;
- більше 50 осіб займаються по програмі Lingva Skills (соціальний онлайн проект з вивчення англійської мови);
- близько 10 науково-педагогічних працівників регулярно відвідують заняття в англomовному дискусійному клубі Подільського державного аграрно-технічного університету.

Також відповідно до укладеної Угоди між Корпусом Миру Сполучених Штатів Америки в Україні та Подільським державним аграрно-технічним університетом в рамках Проекту навчання англійської мови з 19 лютого 2018р. волонтерка Клер Маннінг служить в Подільському державному аграрно-технічному університеті.

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

За цей період волонтерка:

- провела 210 занять в парі з викладачами англійської мови Подільського державного аграрно-технічного університету за методикою «Team-teaching»;
- організувала 70 засідань англomовного дискусійного клубу для студентів та викладачів Подільського державного аграрно-технічного університету;
- ініціювала акцію «Прибери місто» до дня Землі;
- прийняла участь в науковому пікніку у вишиванці;
- виграла грант на отримання 200 англomовних підручників та книг від бібліотек США.

Комісія констатує :

- організація та результати науково-дослідницької роботи випускової кафедри відповідають вимогам МОН України;
- до науково-дослідницької роботи ефективно залучаються здобувачі вищої освіти;
- міжнародна діяльність кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності відповідає вимогам МОН України.

Організація науково-дослідницької роботи на кафедрі економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності відповідає умовам щодо акредитації освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Міжнародні зв'язки ПДАТУ спрямовані на розвиток освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

10. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ЇХ УСУНЕННЯ

За два останні роки перевірок контролюючими органами освітньої діяльності економічного факультету Подільського державного аграрно-технічного університету за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» СВО Магістр не здійснювалось.

Діяльність економічного факультету контролювалась адміністрацією Подільського державного аграрно-технічного університету. Зауважень та приписів до діяльності факультету не було.

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

11. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі вивчення акредитаційної справи та перевірки безпосередньо в Подільському державному аграрно-технічному університеті якісного складу кадрового, навчально-методичного, організаційного та матеріально-технічного забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», відзначає:

1. Освітньо-професійна програма, навчальні плани для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, відповідають встановленим вимогам до освітніх програм і забезпечують державну гарантію якості освіти.

2. Кадровий склад випускової кафедри та кафедр, що забезпечують підготовку магістрів освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» відповідає вимогам до акредитації освітньо-професійних програм. Випускову кафедру очолює доктор економічних наук, професор.

3. Заклад освіти – Подільський державний аграрно-технічний університет за встановленими критеріями стосовно матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення спроможна здійснювати підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

4. Експертна комісія пропонує керівництву ПДАТУ, заходи, які спрямовані на підвищення якості підготовки фахівців за вищевказаною спеціальністю:

- продовжити роботу з удосконалення навчального процесу шляхом впровадження інтерактивних методів проведення лекцій і практичних занять, використання тренінгових технологій, поповнення навчальних кабінетів навчально-технологічним обладнанням відповідно до сучасних технологій з метою поліпшення підготовки фахівців;

- випусковій кафедрі економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності роботу із заохочення здобувачів вищої освіти до наукового пошуку шляхом залучення їх до виконання науково-дослідної тематики кафедри та підготовки спільних публікацій, зокрема у фахових виданнях; участі у конкурсах студентських наукових робіт, студентських олімпіадах за спеціальністю;

- рекомендувати викладачам випускової кафедри посилити наукову компоненту їх якісної характеристики шляхом написання наукових фахових статей з проблематики, пов'язаної з викладанням навчальних дисциплін, та публікації їх у наукових виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз;

Голова комісії:

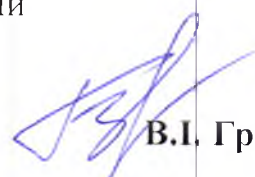

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

- рекомендувати і надалі залучати до навчального процесу керівників-практиків аграрних підприємств;
- продовжувати роботу з поліпшення науково-методичного забезпечення навчального процесу за рахунок поповнення фонду бібліотеки сучасними періодичними виданнями з проблем економіки та економіки підприємства, створення електронних бібліотечних ресурсів за спеціальністю, видання колективом кафедри навчальних посібників і підручників.

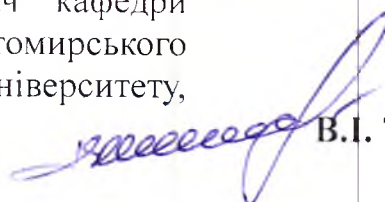
5. На підставі вищевикладених фактів та порівняння фактичних показників діяльності Подільського державного аграрно-технічного університету і вимог до акредитації, поданих у порівняльних таблицях 4-8 експертна комісія зробила висновок про можливість акредитації освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Голова експертної комісії: завідувач кафедри економіки підприємств і корпорацій Тернопільського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор

В.І. Гринчуцький

Член експертної комісії: завідувач кафедри економіки і підприємництва Житомирського національного агроекологічного університету, доктор економічних наук, професор

В.І. Ткачук

З експертним висновком ознайомлений:

Ректор Подільського державного аграрно-технічного університету, доктор економічних наук, професор

В.В. Іванишин

16 листопада 2018 р.

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Таблиця 4

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
КАДРОВІ ВИМОГИ			
щодо забезпечення провадження освітньої діяльності			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	-
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	+	-
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	-
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	-		
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	-
Проведення освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної			

Голова комісії:

 д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	60	100	40
2) які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора	20	32,2	12,2
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання	-		
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	100	85
2) практичної роботи за фахом	-		
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше чотирьох умов, зазначених у пункті 30 Ліцензійних умов	підпункти 1–18 пункту 30 Ліцензійних умов	100	-
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням	-	+	+
2) з науковим ступенем та вченим званням			
3) з науковим ступенем або вченим званням	-		

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	13,3	10,9
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	45	15
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	-
2) пунктів харчування	+	+	-
3) актового чи концертного залу	+	+	-
4) спортивного залу	+	+	-
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	-
6) медичного пункту	+	+	-
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	30
Провадження освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	-
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	-
Провадження освітньої діяльності			

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	-
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+		-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	+	-
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	-
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-

Голова комісії:

 д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

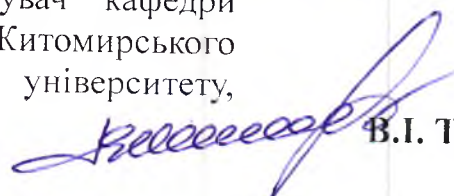

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	74	14

Голова експертної комісії: завідувач кафедри економіки підприємств і корпорацій Тернопільського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор

 В.І. Гринчуцький

Член експертної комісії: завідувач кафедри економіки і підприємництва Житомирського національного агроекологічного університету, доктор економічних наук, професор

 В.І. Ткачук

З експертним висновком ознайомлений:

Ректор Подільського державного аграрно-технічного університету, доктор економічних наук, професор

 В.В. Іванишин

16 листопада 2018 року

Голова комісії:

 д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Таблиця 5

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
дотримання технологічних вимог щодо забезпечення освітньої
діяльності у Подільському державному аграрно-технічному університеті
за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність» другого (магістерського) рівня
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем освіти	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	немає
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	немає
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	немає
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	немає
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	немає
6. Забезпеченість здобувачів вищої освіти навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	немає

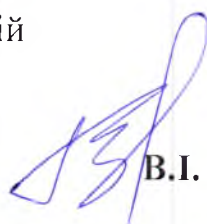
Голова комісії:

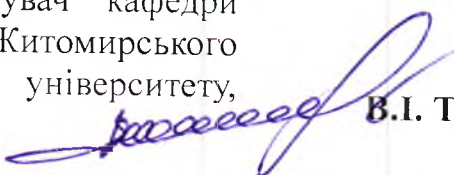
д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем освіти	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	немає

Голова експертної комісії: завідувач кафедри економіки підприємств і корпорацій Тернопільського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор

 В.І. Гринчуцький

Член експертної комісії: завідувач кафедри економіки і підприємництва Житомирського національного агроекологічного університету, доктор економічних наук, професор

 В.І. Ткачук

З експертним висновком ознайомлений:

Ректор Подільського державного аграрно-технічного університету, доктор економічних наук, професор

 В.В. Іванишин

16 листопада 2018 р.

Голова комісії:

 д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

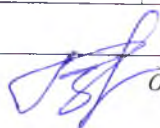

Таблиця 6

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
дотримання технологічних вимог щодо забезпечення освітньої
діяльності у Подільському державному аграрно-технічному університеті
за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність» другого (магістерського) рівня
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем освіти	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	12	+7
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	немає
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні	+	+	немає

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

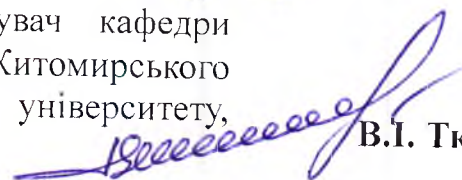
Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем освіти	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)			
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально- методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	75	+15

Голова експертної комісії: завідувач кафедри економіки підприємств і корпорацій Тернопільського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор

В.І. Гринчуцький

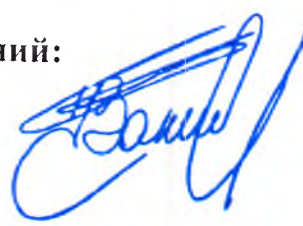
Член експертної комісії: завідувач кафедри економіки і підприємництва Житомирського національного агроекологічного університету, доктор економічних наук, професор

В.І. Ткачук

З експертним висновком ознайомлений:

Ректор Подільського державного аграрно-технічного університету, доктор економічних наук, професор

В.В. Іванишин

16 листопада 2018 р.

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Таблиця 7

**Відомості про дотримання Державних вимог до акредитації у
Подільському державному аграрно-технічному університеті за освітньо-
професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність» другого (магістерського) рівня
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**

Якісні характеристики підготовки магістрів

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем освіти	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, годин, форма контролю, %	100	100	-
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	-
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше			
2.1. Рівень знань здобувачів вищої освіти з дисциплін загальної підготовки:			
2.1.1 Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2 Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	66,7	+17
2.2. Рівень знань здобувачів вищої освіти з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			

Голова комісії:

 д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем освіти	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
2.2.1 Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2 Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	66,7	+16,7
2.3. Рівень знань здобувачів вищої освіти з дисциплін професійної та практичної підготовки:			
2.3.1 Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2 Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	66,7	+16,7
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	немає
3.2. Участь здобувачів вищої освіти у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	немає

Голова експертної комісії: завідувач кафедри економіки підприємств і корпорацій Тернопільського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор

 В.І. Гринчуцький

Член експертної комісії: завідувач кафедри економіки і підприємництва Житомирського національного агроекологічного університету, доктор економічних наук, професор

 В.І. Ткачук

З експертним висновком ознайомлений:

Ректор Подільського державного аграрно-технічного університету, доктор економічних наук, професор
16 листопада 2018 р.

 В.В. Іванишин

Голова комісії:

 д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

здобувачами вищої освіти освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Подільського державного аграрно-технічного університету

Назва дисциплін, за якими проводився контроль	Кількість здобувачів вищої освіти, осіб	Виконували ККР		З них одержали оцінки								За результатами самоаналізу			За результатами експертної перевірки			Відхилення		
												абсолютна успішність, %	якість успішності, %	середній бал	Абсолютна успішність, %	якість успішності, %	середній бал	абсолютна успішність, %	якість успішності, %	середній бал
				«відмінно»	«добре»	«задовільно»	«незадовільно»													
		осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%							
З дисциплін загальної підготовки																				
Охорона праці в галузі та цивільний захист	3	3	100	-	-	2	66,7	1	33,3	—	—	100	66,7	4,0	100	66,7	3,67	-	-	-
Всього	3	3	100	-	-	2	66,7	1	33,3	—	—	100	66,7	4,0	100	66,7	3,67	-	-	-0,33
З природничо – наукової підготовки																				
Бізнес-планування підприємницької діяльності	3	3	100	1	33,3	1	33,3	1	33,3	—	—	100	66,7	4,0	100	66,7	4,0	-	-	-
Всього	3	3	100	1	33,3	1	33,3	1	33,3	—	—	100	66,7	4,0	100	66,7		-	-	-

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.

з дисциплін професійної та практичної підготовки																			
Управління проектами	3	3	100	1	33,3	1	33,3	1	33,3	—	—	100	66,7	4,0	100	66,7	4,0	-	-
Біржовий ринок	3	3	100	-	-	2	66,7	1	33,3	—	—	100	66,7	4,0	100	66,7	3,67	-	-
Всього	3	3	100	1	16,7	3	50	2	33,3	—	—	100	66,7	4,0	100	66,7	3,84		
Разом за спеціальністю	3	3	100	2	16,7	6	50,0	4	33,3	—	—	100	66,7	4,0	100	66,7	3,84	-	-

Голова комісії

Член комісії

В.І. Гринчуцький

В.І. Ткачук

Голова комісії:

д.е.н., професор Гринчуцький В.І.